

DEGMADA DUGSIGA LAMBAR. 750

Cold Spring, MINNESOTA

SIYAASADDA KA HORTAGGA XOOGSHEEGASHADA

La qaatay: Agoosto, 2014 Dib loo eegay: 2014

Dib loo eegay:

I. UJEEDDO

Degmada Dugsiga ROCORI waxay ku dadaaleysaa inay siiso jawi waxbarasho oo, ammaan ah oo ixtiraam leh dhammaan ardayda ku jirta dhismayaasha dugsiga, dhulka dugsiga, basaska dugsiga iyo hawlaha ay maalgeliso dugsiga. Xoogsheegashada, sida dabeecadaha kale ee carqaladaynaya ama rabshadaha wata, waa habdhaqan farageliya kartida ardayga ee wax -barashada iyo kartida macallinku u leeyahay inuu ardayda wax ku baro jawi ammaan ah. Jawiga nabdoon oo madaniga ah ayaa loo baahan yahay si ardaydu wax u bartaan oo u gaaraan heerarka tacliinta sare iyo inay kor u qaadaan xiriirka aadanaha ee caafimaad qaba.

Ujeeddada siyaasaddan ayaa ah in laga caawiyo degmada dugsiga hadafkeeda ah aqoonsiga, ka -hortagga iyo ka -jawaabidda falalka cagajuglaynta, rabshadaha, aargoosiga, iyo dabeecadaha kale ee khalkalka iyo waxyeellada leh.

Nidaamkani wuxuu ardayda ka ilaaliyaa xoogsheegashada iyo dhibaateynta iyada oo ku saleysan isirka, jinsiyadda, midabka, caqiidada, asalka qaranka, xaaladda socdaalka, jinsiga, xaaladda guurka, xaaladda qoyska, xaaladda dhaqan -dhaqaale, muuqaalka jirka, jihada galmada, oo ay ku jiraan aqoonsiga jinsiga iyo muujinta, heerka tacliimeed ee la xiriirta waxqabadka ardayga, naafonimada, heerka la xiriira kaalmada dadweynaha, da'da, heerka milateri, ka bixitaan aan fiicnayn ee adeegga milatariga, la shaqeynta qof ama koox leh hal ama in ka badan oo ka mid ah astaamaha dhabta ah ee la soo sheegay ama la arkay, ama mid kasta oo kale sifo lagu garto oo lagu qeexay Cutubka 363A. Siyaasaddan ayaa sidoo kale ilaalinaysa arday kasta oo si ikhtiyaari ah uga qaybqaata waxqabad ama waxqabad degmo kasta, haddii ardaygu ku qoran yahay degmada iyo haddii kaleba.

II. BAYAANKA GUUD EE SIYAASADDA

A. Ficilka xoog sheegashada, qof kasta ayaa si cad looga mamnuucay dhismaha dugsiga, hantida degmada dugsiga, hawlaha dugsiga ama waxqabadyada, ama gaadiidka dugsiga. Siyaasaddan ma khuseyso oo keliya shakhsiyaadka sida tooska ah ugu lug leh fal xoog -sheegasho laakiin sidoo kale waxay khuseysaa shaqsiyaadka, dhaqankooda aan tooska ahayn, u oggolaada ama taageera falka qof kale xoog sheegasho. Nidaamkani wuxuu kaloo khuseeyaa arday kasta oo dhaqankiisu waqti kasta ama meel kasta ka dhigan yahay xoogsheegasho ama dhaqan kale oo la mamnuucay oo farageliya ama carqaladeeya hawsha ama hawlgallada degmada dugsiga ama badbaadada ama daryeelka ardayga ama ardayda kale, ama si weyn u farageliya fursadaha waxbarasho ee ardayga ama waxqabadkiisa ama kartidiisa ka -qaybgalka hawlaha dugsiga ama waxqabadyada ama helitaanka dheefaha dugsiga, adeegyada, ama mudnaanta. Siyaasaddani waxay sidoo kale khuseysaa ficilka xoog -sheegashada internetka iyada oo aan loo eegin haddii falka noocaas ah lagu sameeyo ama ka baxsan hantida degmada dugsiga iyo/ama leh ama aan la isticmaalin agabka degmada dugsiga.

B. Mamnuucidda. Xoogsheegashada arday ama koox arday ah waa mamnuuc:

1. Inta lagu jiro barnaamij kasta oo dugsigu kafaalo qaaday ama barnaamijyo xayiraad, waxqabadyo, dhacdooyin ama safarro.

2. Dhismayaasha dugsiga, hantida dugsiga, basaska dugsiga ama gaadiidka kale ee degmadu bixiso, iyo meelaha loogu talagalay ardayda inay ku sugaan basaska iyo gaadiidka kale ee degmadu bixiso.

3. Iyada oo loo marayo gudbinta macluumaadka kombiyuutarka degmada dugsiga ama shabakadda kombiyuutarka, ama qalabka kale ee dugsiga ee elektarooniga ah.

4. Marka lagu wargeliyo farsamo kasta oo elektaroonik ah ama aalad elektaroonik ah oo shaqsi ah inta aad ku jirto hantida dugsiga, basaska dugsiga ama gaadiidka kale ee dugsigu bixiyo, boosteejooyinka basaska, iyo dhacdooyinka ama waxqabadyada dugsigu kafaalo qaaday ama dugsigu fasaxay.

5. Isgaarsiinta xerada ka baxsan iyo adeegsiga farsamada elektiroonigga ah oo si weyn u carqaladeysa waxbarashada arday kasta.

C. Ma jiro shaqaale ka tirsan degmadu oo oggolaan doona, ama u dulqaadan kara xoogsheegashada.

D. Ogolaanshaha muuqda ama ogolaanshaha ardayga la xoogsheeganayo ma yareeyo ama ma diido mamnuucyada ku jira xeerkan.

E. Aargoosi loo geysto dhibanaha, wariyaha iimaanka wanaagsan leh, ama markhaatiga xoog sheegashada waa mamnuuc.

F. Eedeymaha been -abuurka ah ama warbixinnada xoog sheegashada arday kale waa mamnuuc.

G. Qofka ku kaca ficil xoogsheegasho, aargudasho, aargoosi, ama war been abuur ah ee xoog sheegashada ama oggolaanshaha, oggolaaday, ama u dulqaatay xoogsheegashadu waxay mutaysan doontaa edbin ama jawaabo kale oo dib -u -hagaajin loogu talagalay falkaas si waafaqsan xeerarka iyo habsocodka dugsiga degmada , oo ay ku jirto xeerka anshaxa degmada (Eeg Xeerka 9-4).

1. Da'da koritaanka iyo heerarka qaangaarka ee dhinacyada ay khusayso;

2. Heerarka waxyeellada, duruufaha ku xeeran, iyo dabeecadda;

3. Dhacdooyinkii hore ama qaababkii hore ama sii socda ee dabeecadda;

4. Xiriirka ka dhexeeya dhinacyada ay khuseyso; iyo

5. Macnaha guud ee dhacdooyinka la sheegay ay dhaceen.

Cawaaqibta ardayda ku kacda falalka xoogsheegashada ee la mamnuucay ayaa laga yaabaa inay ka koobnaadaan jawaabaha sixitaanka ama waxqabadyada habdhaqanka wanaagsan ilaa iyo ay ka mid tahay ka hakin

iyo/ama cayrinta. Degmadu waa inay shaqaalaysiisaa hababka ugu habboon ee horumarineed ee ku habboon cilmi-baarista oo ay ku jiraan tallaabooyinka ka-hortagga iyo hagaajinta iyo edbinta wax-ku-oolka ah si looga hortago xadgudubyada xeerkan, lagu dabaqo dhammaan degmada dugsiga, iyo ardayga korinaya, waalidka, iyo ka-qaybgalka bulshada.

Cawaaqibka shaqaalaha oggolaada, ama u dulqaata xoogsheegashada ama ku kaca ficil aargudasho ah ama war been ah oo ulakac ah ee xoog sheegashada ayaa laga yaabaa inay keento tallaabo edbin illaa iyo ay ku jirto joojinta ama ka saaridda.

Cawaaqibka shakhsiyaadka kale ee ku kaca falalka mamnuucista xoogsheegashada waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan ku xaddidnayn, ka -reebidda hantida degmada dugsiga iyo dhacdooyinka.

H. Dugsiga degmadu wuxuu u dhaqmi doonaa inuu baaro dhammaan cabashooyinka xoogsheegashada ee loo soo sheegay degmada dugsiga wuxuuna edbin doonaa ama ka qaadi doonaa tallaabo ku habboon arday kasta, macallin, maamule, mutadawiciin, qandaraasle, ama shaqaale kale oo ka tirsan degmada dugsiga oo lagu helo inuu ku xadgudbay siyaasaddan.

III. Qeexitaannada

Ujeedooyinka siyaasaddan, qeexitaannada ku jira qaybtan ayaa khuseeya.

A. **“Xoogsheegashada”** waxaa loola jeedaa cabsigelin, hanjabaad, aflagaado, ama waxyeello u geysata habdhaqan ujeedo xun leh iyo:

1. isku -dheelitirnaan la'aanta dhabta ah ama la dareemo ayaa ka dhexaysa ardayga ku kacaya dhaqanka la mamnuucay iyo bartilmaameedka anshaxa la mamnuucay, oo anshaxa ayaa soo noqnoqda ama sameeya qaab; ama
2. si maaddi ahaan iyo si weyn u faragelinaysa fursadaha waxbarasho ee ardayga ama waxqabadkiisa ama kartidiisa ka qaybgalka hawlaha dugsiga ama waxqabadyada ama helitaanka dheefaha dugsiga, adeegyada, ama mudnaanta.

Ereyga, “xoogsheegasho,” gaar ahaan waxaa ku jira xoogsheegashada internetka sida lagu qeexay siyaasaddan.

B. **“Cyberbullying”** waxaa loola jeedaa xoogsheegashada iyadoo la adeegsanayo farsamada ama isgaarsiinta kale ee elektiroonigga ah, oo ay ku jirto, laakiin aan ku xaddidnayn, wareejinta calaamad, qoraal, sawir, cod, ama xog, oo ay ku jirto boostada shabakadda internetka ee shabakadda bulshada ama madal, lagu kala qaado kombiyuutarka, taleefanka gacanta, ama aalad kale oo elektaroonik ah. Ereyga wuxuu quseeyaa dhaqanka la mamnuucay ee ka dhaca dhismaha dugsiga, hantida degmada dugsiga, hawlaha dugsiga ama waxqabadyada, gaadiidka dugsiga, ama kombiyuutarada dugsiga, shabakadaha, golayaasha, iyo liisaska boostada, ama dhismayaasha dugsiga ka baxsan oo si maaddi ah u carqaladeeya waxbarashada ardayga ama jawiga dugsiga.

C. **“Isla markiiba”** waxaa loola jeedaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah laakiin ugu badnaan 24 saacadood.

D. **“Cabsigelinta, hanjabaadda, aflagaadada, ama waxyeellada dhaqanka”** waxaa loola jeedaa, laakiin kuma koobna, anshaxa sameeya waxyaabaha soo socda:

1. Waxyeello jirka ah u geysta ardayga ama hantida ardayga ama sababa in ardaygu ku jiro

cabsi macquul ah oo waxyeello loo geysto qof ama hanti;

2. Sida waafaqsan sharciga guud ee Minnesota, wuxuu ku xad gudbayaa filashada macquulka ah ee ardayga ee asturnaanta, sumcad -dilista ardayga, ama wuxuu si ulakac ah u geystaa murugo shucuureed ardayga; ama

3. Waxaa lagu hagaajiyaa arday kasta ama arday kasta, oo ay ku jiraan kuwa ku salaysan jinsiyadda dhabta ah ee qofka, isirka, midabka, caqiidada, diinta, asalka qaranka, xaaladda socdaalka, jinsiga, xaaladda guurka, xaaladda qoyska, xaaladda dhaqan -dhaqaale, muuqaalka jirka, galmada hanuuninta oo ay ku jirto aqoonsiga jinsiga iyo muujinta, heerka tacliimeed ee la xiriira waxqabadka ardayga, naafonimada, ama xaaladda la xiriirta gargaarka dadweynaha, da'da, ama sifo kasta oo dheeri ah oo lagu qeexay Xeerka Xuquuqda Aadanaha ee Minnesota (MHRA). Si kastaba ha ahaatee, dhaqanka la mamnuucay uma baahna inuu ku salaysnaado sifo gaar ah oo lagu qeexay cutubkan ama MHRA.

E. **“Dhismaha dugsiga, hantida degmada dugsiga, hawlaha dugsiga ama waxqabadyada, ama gaadiidka dugsiga”** waxaa loola jeedaa dhammaan dhismayaasha degmada dugsiga, barxadda dugsiga, iyo hantida dugsiga ama hantida isla markiiba ku dheggaan barxadda dugsiga, istaagga baska dugsiga, basaska dugsiga, baabuurta dugsiga, baabuurta qandaraaska lagu siiyay dugsiga, ama baabuur kasta oo kale oo loo oggolaaday ujeedooyinka dugsiga degmada, aagga laga soo galo ama laga baxo dhulka dugsiga, dhismaha, ama dhacdooyinka, iyo dhammaan hawlaha la xiriira dugsiga, waxqabadyada dugsiga kafaalo qaaday, dhacdooyinka, ama safarada. Hantida degmo dugsiyeedku waxay kaloo macnaheedu noqon kartaa waddada uu ardaygu ku socdo ama uga socdo dugsiga ujeedooyinka ka-qaybgalka dugsiga ama hawlaha la xiriira dugsiga, waxqabadyada, ama dhacdooyinka. Iyadoo ka mamnuuceysa xoogsheegashada goobaha iyo dhacdooyinka, degmadu ma mataleyso inay bixin doonto kormeer ama ay qaadan doonto mas'uuliyadda goobaha iyo dhacdooyinkaas.

F. **“Dhaqanka la Mamnuucay”** waxaa loola jeedaa xoogsheegashada ama xoogsheegashada internetka sida lagu qeexay siyaasaddan ama aargoosi ama aargoosi ku aaddan sheegashada, sheegashada, warbixinta, ama bixinta macluumaadka ku saabsan habdhaqankaas ama ogaanshaha samaynta warbixin been ah oo ku saabsan xoogsheegashada.

G **“Jawaabta sixitaanka”** waxaa loola jeedaa cabbir lagu joojinayo laguna saxayo anshaxa la mamnuucay, lagana hortagayo dhaqanka la mamnuucay inuu soo noqnoqdo, lana ilaaliyo, la taageero, lana farageliyo magaca ardayga bartilmaameedka loo yahay ama dhibanaha u ah anshaxa la mamnuucay.

H. **“Ardayga”** waxaa loola jeedaa arday ka diiwaangashan iskuul dadweyne ama dugsi charter ah.

I. **“Shaqaalaha Degmada”, “Shaqaalaha Dugsiga,”** iyo **“Shaqaalaha Dugsiga”** waa ereyo ay ku jiraan xubnaha Guddiga Dugsiga, maamulayaasha, barayaasha, kaalmooyinka, la-taliyayaasha dugsiga, shaqaalaha bulshada, dhakhaatiirta cilmu-nafsiga, mihnadlayaasha kale ee caafimaadka dhimirka ee dugsiga, kalkaaliyayaal iyo iskuul kale- bixiyayaasha caafimaadka ee ku salaysan/ku xiran/xirfadlayaasha caafimaadka, shaqaalaha kafateeriyada, ilaaliyayaasha, darawalada basaska, tababarayaasha ciyaaraha

fudud, la -taliyayaasha hawlaha manhajka ka baxsan, kalkaaliyayaasha, shaqaalaha dugsiya, wakiillada, mutadawiciinta, qandaraaslayaasha, ama dadka ku hoos jira kormeerka iyo xakamaynta degmada iyo ardaydeeda.

IV. HABKA WARBIXINTA

A. Qof kasta oo aaminsan inuu isagu ama iyadu leeyahay waxay ahaayeen bartilmaameed ama dhibbane xoog -u -sheegasho ama qof kasta oo leh aqoon ama aaminaad anshax oo noqon kara xoog - sheegasho ama anshax la mamnuucay sida hoos timaada xeerkan waa inuu si degdeg ah ugu soo wargeliyaa falalka la sheegay sarkaalka degmadda ee habboon loogu talagalay siyaasaddan. Qof ayaa si qarsoodi ah u sheegi kara xoogsheegashada. Si kastaba ha ahaatee, degmo dugsiyeedka ayaa laga yaabaa inaysan ku tiirsanaanin oo keliya warbixin qarsoodi ah si loo go'aamiyo edbinta ama jawaabaha kale ee sixitaanka.

B. Degmada dugsiya waxay ku dhiirri -gelinaysaa kooxda warbixinta ama cabashadu inay isticmaasho foomka warbixinta ee laga heli karo maamulaha ama kormeeraha dhismaha dhisme kasta ama laga heli karo xafiiska degmada dugsiya, laakiin warbixinnada afka ayaa loo tixgelin doonaa sidoo kale cabashooyinka. Degmada ROCORI waxay kaloo haysaa “Khadka Talo-bixinta Dugsiyada ROCORI” (320-685-4965) kaas oo u oggolaanaya ka-warbixinta dabeecadaha aan habboonayn.

C. Maamulaha dhismaha, qofka u xilsaaran maamulaha, ama kormeeraha dhismaha (wixii ka dambeeya “qaataha warbixinta dhismaha”) waa qofka masuulka ka ah inuu helo warbixinnada xoogsheegashada ama dhaqanka kale ee la mamnuucay ee heerka dhismaha. Qof kasta ayaa si toos ah ugu soo sheegi kara xoogsheegashada ama dhaqanka kale ee la mamnuucay sarkaalka xuquuqda aadanaha degmada dugsi ama kormeeraha guud. Haddii cabashadu ay ku lug leedahay qaataha warbixinta dhismaha, cabashada waa in la sameeyaa ama si toos ah loogu gudbiyaa kormeeraha ama sarkaalka xuquuqda aadanaha ee dugsiya degmada ay soo sheegaan ama cabashadu.

Qaadaha warbixinta dhismaha ayaa hubin doona in siyaasaddan iyo habraacyadeeda, hab - dhaqankeeda, cawaaqibkeeda, iyo cunaqabataynteeda si caddaalad ah oo dhammaystiran loo fuliyo waxayna u adeegi doontaa xiriirka koowaad ee arrimaha siyaasadda iyo habraaca. Qaataha warbixinta dhismaha ama dhinac saddexaad oo ay u qoondeysay degmadu ayaa mas'uul ka ah baaritaanka. Qaataha warbixinta dhismaha waa inuu siiyaa macluumaad ku saabsan ilaha bulshada ee la heli karo bartilmaameedka ama dhibbanaha xoogsheegashada ama dhaqan kale oo la mamnuucay, dembiilaha, iyo shakhsiyaadka kale ee ay saamaysay sida habboon.

D. Macallin, maamule dugsi, tabaruc, qandaraasle, ama shaqaalaha kale ee dugsiya ayaa si gaar ah uga feejignaan doona xaaladaha, duruufaha, ama dhacdooyinka laga yaabo inay ku jiraan xoogsheegashada. Qof kasta oo sidaas oo kale ah oo marqaati ka ah, fiiriya, helaya warbixin, ama leh aqoon kale ama aaminaad dhaqan oo noqon kara xoogsheegasho ama dhaqan kale oo la mamnuucay waa inuu sameeyaa dadaal macquul ah si wax looga qabto oo loo xalliyo xoogsheegashada ama anshaxa la mamnuucay oo isla markiiba ku wargeliyo dhismaha dhismaha . Shaqaalaha dugsiya degmada oo ku wargalin waaya qofka dhismaha ka warbixiyay anshaxa oo noqon kara xoogsheegasho ama dhaqan kale oo la mamnuucay ama ku guuldareysta inay sameeyaan dadaal macquul ah si wax looga qabto loona xalliyo cagajuglaynta ama anshaxa la mamnuucay waqti habboon ayaa laga yaabaa in laga qaado tallaabo edbin.

E. Warbixinnada xoogsheegashada ama anshaxa kale ee la mamnuucay waxaa lagu tilmaamay inay yihiin waxbarasho gaar ah iyo/ama xogta shaqaalaha iyo/ama xogta baaritaan qarsoodi ah oo lama shaacin

doono marka laga reebo sida sharcigu oggol yahay. Qaataha warbixinta dhismaha, iyada oo lala kaashanayo hay'adda mas'uulka ka ah, ayaa mas'uul ka ah ilaalinta iyo nidaaminta gelitaanka warbixin kasta ee xoog sheegashada iyo diiwaanka baaritaan kasta oo ka dhasha.

F. Marka la baarayo cabashada, maamulaha/wakiilka iyo/ama qaataha warbixinta dhismaha ayaa laga yaabaa inay tixgeliyaan arrimaha soo socda:

1. Da'da koritaanka iyo heerarka qaangaarka ee dhinacyada ay khuseyso.
2. Heerarka waxyeellada, duruufaha ku xeeran, iyo dabeecadda.
3. Dhacdooyinkii hore ama qaababkii hore ama sii socda ee dabeecadda.
4. Xiriirka ka dhexeeya dhinacyada ay khuseyso.
5. Macnaha guud ee dhacdooyinka la sheegay ay dhaceen.

G. Soo gudbinta cabashada iimaanka wanaagsan ama warbixinta xoogsheegashada ama dabeecadaha kale ee la mamnuucay ma saamayn doonto shaqada mustaqbalka ee cabashada ama wariyaha, buundooyinka, meelaynta shaqada, ama bay'adda waxbarashada ama shaqada.

H. Dugsiga degmadu wuxuu xushmeyn doonaa asturnaanta dacwoodaha (qofka), qofka (qofka) cabashada loo gudbiyay, iyo markhaatiyaasha intii suurtoagal ah, oo waafaqsan waajibka SAU ee baaritaanka, qaadista tallaabada ku habboon, iyo u hoggaansamaan wixii waajibaadyo shaacin sharci ah.

V. FALKA DEGMADA DUGSIGA

A. Muddo saddex maalmood gudahood ah marka la helo cabashada ama warbixinta xoogsheegashada ama anshax kale oo la mamnuucay, degmadu waa in ay qaaddaa ama oggolaataa baadhitaan uu sameeyo qaadaha warbixinta dhismaha ama cid saddexaad oo ay degmadu u qoondeysay.

B. Qaadashada warbixinta dhismaha ama mas'uuliyiinta kale ee degmada ee ku habboon ayaa laga yaabaa inay qaadaan tallaabooyin degdeg ah, iyaga oo ikhtiyaarkooda leh, si loo ilaaliyo bartilmaameedka ama dhibanaha xoogsheegashada ama dhaqan kale oo la mamnuucay, qofka cabanaya, wariyaha, iyo ardayda ama kuwa kale, inta laga dhammaystirayo baaritaanka xoogsheegashada ama dhaqan kale oo la mamnuucay, oo waafaqsan sharciga lagu dabaqi karo.

C. Dembiilaha la sheegay in uu geystay xoogsheegashada ama dhaqan kale oo la mamnuucay ayaa loo oggolaan doonaa fursad uu ku soo bandhigo difaac inta baaritaanka lagu jiro ama ka hor inta aan la soo rogin edbinta ama jawaabaha kale ee sixitaanka.

D. Marka la dhammaystiro baaritaanka lagu ogaanayo in xoog sheegashada ama dhaqan kale oo la mamnuucay ay dhacday, degmadu waxay qaadi doontaa tallaabada ku habboon. Ficiilka noocaas ah waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan ku xaddidnayn, digniin, hakin, ka saarid, cayrin, beddelid, hagaajin, joojin, ama ka saarid. Cawaaqibta edbintu waxay noqon doontaa mid aad u daran si loo isku dayo in la joojiyo xadgudubyada iyo in si habboon loo edbiyo anshaxa la mamnuucay. Jawaabaha sixitaanka u xoogsheegashada ama dhaqanka kale ee la mamnuucay waa in lagu saleeyaa dhacdada gaarka ah iyo dabeecadda anshaxa waxayna tixgelin doontaa qodobbada ku qeexan Qaybta II.F. siyaasaddan. Tallaabada degmo dugsiyeedka ee la qaaday ku xad -gudubka siyaasaddan waxay la jaanqaadi doontaa

shuruudaha heshiisyada gorgortan wadareed ee khuseeya; maamulka qaanuunka ee khuseeya, oo ay ku jiraan Xeerka Xil -ka -qaadista Caddaaladda Ardayga Minnesota; xeerka anshaxa ardayga (Eeg Xeerka Anshaxa 506) iyo xeerarka kale ee degmadda ee khuseeya; iyo xeerarka khuseeya.

E. Degmo dugsiyeedka looma oggola inay u sheegto dhibbanaha xogta waxbarashada gaarka ah ama shaqaalaha ee ku saabsan dembiile la sheegay inuu yahay arday ama shaqaale ka tirsan degmada dugsiya. Saraakiisha dugsiya waxay ogeysiin doonaan waalidka (waalidiinta) ama mas'uulka (ardayda) bartilmaameedka xoogsheegashada ama anshaxa kale ee la mamnuucay iyo waalidka (iinta) ama mas'uulka (iinta) kuwa lagu eedeeyey inay geysteen xoogsheegasho ama dhaqan kale oo la mamnuucay oo ku lug lahaa dhacdo xoogsheegasho oo la soo sheegay oo la xaqiijiyey oo ah ficil sixitaan ama edbin ah oo la qaaday, ilaa xad sharcigu oggol yahay.

F. Si looga hortago ama looga jawaabo cagajuglaynta ama dhaqan kale oo la mamnuucay oo lagu sameeyay ama lagu faray ilmo naafo ah, degmadu waa inay, marka ay go'aamiso ku habboon tahay kooxda barnaamijka waxbarashada khaaska ah ee ilmaha (IEP) ama kooxda Qaybta 504, oggolaadaan IEP -ga ilmaha ama qorshaha Qaybta 504 in la diyaariyo si wax looga qabto xirfadaha iyo karti -xirfadeedka ilmuhu u baahan yahay taas oo ka dhalatay naafonimada ilmaha si loogu oggolaado in ilmuhu ka jawaabo ama uusan ku lug yeelan xoogsheegashada ama dhaqanka kale ee la mamnuucay.

G. Degmadu waa inay shaqaalaysiisaa hababka ugu habboon ee horumarineed ee ku habboon cilmi-baarista oo ay ku jiraan tallaabooyinka ka-hortagga iyo hagaajinta iyo edbinta wax-ku-oolka ah si looga hortago xadgudubyada xeerkan, lagu dabaqo dhammaan degmada dugsiya, iyo ardayga korinaya, waalidka, iyo ka-qaybgalka bulshada.

Cawaaqibka shaqaalaha oggolaada, oggolaada, ama u dulqaata xoogsheegashada ama ku kaca ficil aargudasho ah ama war been ah oo ulakac ah ee xoog sheegashada ayaa laga yaabaa inay keento tallaabo edbin illaa iyo ay ku jirto joojinta ama ka saaridda.

Cawaaqibka shakhsiyaadka kale ee ku kaca falalka mamnuucista xoogsheegashada waxaa ka mid noqon kara, laakiin aan ku xaddidnayn, ka -reebidda hantida degmada dugsiya iyo dhacdooyinka.

VI. DIB U HESHIISINTA AMA WAXQABAD

Degmadu waxay edbin doontaa ama ka qaadi doontaa tallaabada ku habboon arday kasta, macallin, maamule, mutadawiciin, qandaraasle, ama shaqaale kale oo ka tirsan degmada dugsiya oo ku kaca fal aargoosi ah ama ka aargoosta qof kasta oo sheegta, ama sameeya iimaan wanaagsan soo sheegidda xoog sheegashada ama dhaqanka la mamnuucay, oo bixisa macluumaad ku saabsan xoogsheegashada ama anshaxa la mamnuucay, oo marqaati fura, caawiya, ama ka qayb qaata baaritaanka xoog sheegashada ama dhaqanka la mamnuucay, ama kan marag fura, caawiya, ama ka qayb qaata dacwad ama dhageysiga la xiriira xoogsheegashada ama dhaqanka la mamnuucay. Aargoosiga waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, nooc kasta oo cabsigelin ah, aargudasho, kadeedis, ama ula kac ula dhaqmid. Cawaaqibta edbintu waxay noqon doontaa mid ku filan si looga hortago xadgudubyada iyo in si habboon loo edbiyo shakhsiga (dadka) ku hawlan dhaqanka la mamnuucay. Jawaabaha sixitaanka habdhaqanka la mamnuucay waa in lagu saleeyaa dhacdada gaarka ah iyo dabeecadda anshaxa waana in la tixgeliyaa

godobada ku qeexan Qeybta II.F. siyaasaddan.

A. Dhibbaneyaasha, oo soo sheegay dhacdooyinka dabeecadda xoogsheegashada laakiin doorta inay ka aargoostaan qof ku kacay falal xoog -sheegasho, ayaa sidoo kale laga yaabaa in la mariyo baaritaan iyo tallaabo anshax -marin ah oo ah dembiilayaasha dhaqanka xoogsheegashada.

VII. TABABARKA IYO WAXBARASHADA

A. Degmadu waa inay kala hadashaa siyaasaddan shaqaalaha Degmada waxayna siisaa tababar ku habboon oo khuseeya xeerkan. Wareegga tababarka ee shaqaalaha Degmadu waa inuu dhacaa muddada aan ka badnayn saddexdii sano ee dugsiyeedba. Shaqaalaha cusub ee degmadu waa inay tababarka qaataan sannadka ugu horreeya ee ay ka shaqeeyaan degmada dugsiga. Degmada dugsiga ama maamule dugsi ayaa laga yaabaa inay dardar geliyaan meertada tababarka ama ay bixiyaan tababar dheeraad ah oo ku salaysan baahi ama duruufo gaar ah. Siyaasaddan waa in lagu daraa buug - gacmeedka shaqaalaha, agabyada tababarka, iyo daabacaadaha ku saabsan xeerarka dugsiga, habraacyada, iyo heerarka anshaxa, kuwaas oo agabka loo isticmaali doono in lagu faafiyo siyaasaddan.

B. Degmadu waxay u baahan doontaa horumarin xirfadeed oo joogto ah, oo waafaqsan gobolka Minnesota. § 122A. Horumarka xirfadeed ee noocan ah waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn, kuwa soo socda:

1. Istaraatiijiyoyin ku habboon xagga horumarka si looga hortago iyo in si degdeg ah oo wax ku ool ah loo soo farageliyo joojinta dhaqanka la mamnuucay;
2. Dhaqdhaqaaqyada cakiran ee saameynaya dembiilaha, bartilmaameedka, iyo markhaatiyaasha dhaqanka la mamnuucay;
3. Cilmi -baaris ku saabsan anshaxa la mamnuucay, oo ay ku jiraan qaybaha gaarka ah ee ardayda halista ugu jira inay ku kacaan ama noqdaan bartilmaameedka ama dhibbanaha xoogsheegashada ama dabeecadaha kale ee la mamnuucay ee dugsiga;
4. Dhacdooyinka iyo dabeecadda xoog sheegashada internetka; iyo
5. Badbaadada internetka iyo xoog sheegashada internetka.

C. Degmadu waxay sannad walba siin doontaa waxbarasho iyo macluumaad ku saabsan xoogsheegashada, oo ay ku jiraan macluumaadka khuseeya siyaasaddan dugsiga degmada ee mamnuucaya xoogsheegashada, saamaynta waxyeellada leh ee xoogsheegashada, iyo dadaallada kale ee lagu dabaqi karo si looga hortago xoogsheegashada iyo dhaqanka kale ee la mamnuucay.

D. Maamulka dugsiga degmada waxaa lagu faray inay hirgeliyaan barnaamijyo iyo dadaallo kale oo looga hortagayo xoogsheegashada, inay uga jawaabaan xoogsheegashada qaab aan ceebeyn qofka la bartilmaameedsaday ama dhibbanaha, iyo inay sameeyaan kheyraadka ama u -gudbinta ilaha ay heli karaan bartilmaameedyada ama dhibbanayaasha xoog sheegasho.

E. Maamulka waxaa lagu dhiirigelinayaa inay bixiyaan waxbarid ku habboon horumar ahaan waxaana lagu faray inay dib u eegaan barashada barnaamijka si loo go'aamiyo haddii loo baahan yahay hagaajin si looga caawiyo ardayda inay aqoonsadaan oo ka hortagaan ama yareeyaan xoogsheegashada iyo dhaqanka kale ee la mamnuucay, si loo qiimeeyo kala duwanaanshaha dugsiga iyo bulshada, si loo horumariyo loona hagaajiyo aqoonta iyo xirfadaha ardayda ee xallinta dhibaatooyinka, maaraynta isku

dhaca, ku lug lahaanshaha wada hadalka madaniga, iyo garashada, ka jawaabidda, iyo soo sheegidda xoogsheegashada ama dhaqanka kale ee la mamnuucay, iyo in la sameeyo barnaamijyo ka -hortag iyo wax -ka -qabad oo wax -ku -ool ah oo ay heli karaan ardaydu.

Maamulku waa inuu dejiyaa xeelado lagu abuurayo jawi dugsi oo wanaagsan oo loo adeegsado barashada shucuurta bulshada ku salaysan ee caddaynta si looga hortago loona yareeyo takoorka iyo dhaqanka kale ee aan habboonayn.

Maamulka waxaa lagu dhiirigelinayaa, ilaa inta suurtoogalka ah, inay qaadaan tallaabooyinkaas oo ay u arkaan inay habboon tahay si loo fuliyo waxyaabaha soo socda:

1. Ka qaybgal dhammaan ardayda inay abuuraan jawi dugsi oo ammaan ah oo taageera;
  2. Iskaashi lala yeesho waalidiinta iyo xubnaha kale ee bulshada si loo horumariyo loona hirgeliyo barnaamijyada ka -hortagga iyo dhexgalka;
  3. Ka -qaybgal dhammaan ardayda iyo dadka waaweynba sidii waxbarashada, wax -ka -qabadka, iyo jawaabaha kale ee wax -ka -beddelka loogu dari lahaa jawiga dugsiga;
  4. Ku tababar ardayda ag -joogga ah inay soo farageliyaan oo u soo sheegaan dhacdooyinka xoogsheegashada iyo dhaqanka kale ee la mamnuucay qofka xiriirka koowaad ee dugsiyada;
  5. Bar ardayda inay u doodaan naftooda iyo dadka kale.
  6. Ka hortag u gudbinta aan habboonayn waxbarashada gaarka ah ee ardayda laga yaabo inay ku kacaan xoogsheegasho ama dhaqan kale oo la mamnuucay; iyo
  7. Kobcinta wadashaqaynta ardayga taas oo iyaduna, kobcinaysa jawi dugsi oo ammaan ah oo taageero leh.
- F. Degmada dugsiga ayaa laga yaabaa inay hirgeliso ka hortagga rabshadaha iyo barnaamijyada kobcinta dabeecadda si looga hortago ama loo yareeyo xadgudubyada siyaasadda. Barnaamijyada noocan oo kale ah ayaa laga yaabaa inay bixiyaan tilmaamo ku saabsan waxbarashada dabeecadda oo ay ku jirto, laakiin aan ku xaddidnayn, sifooyinka dabeecadda sida u fiirsiga, runta, ixtiraamka maamulka, dadaalka, mahadnaqa, is-edbinta, dulqaadka, cafiska, ixtiraamka dadka kale, nabadaynta, iyo ka-faa'iideysiga.
- G. Degmadu waa inay ku wargelisaa ardayda ay saamaysay iyo waalidiintood xuquuqda ay yeelan karaan marka la eego sharciyada hab -dhaqanka xogta gobolka iyo federaalka si ay u helaan helitaanka xogta la xiriirta dhacdo iyo xaq ay u leeyihiin inay ka soo horjeedaan saxnaanta ama dhammaystirka xogta. Degmadu waxay ku fulin kartaa shuruuddan iyada oo lagu darayo dhammaan ama qeybaha ku habboon ee ilaalinteeda iyo asturnaanta siyaasadda diiwaangelinta ardayga (Eeg Siyaasadda 9-15) ee buug-gacmeedka ardayga.

VIII. OGAYSIIS

A. Degmadu waxay siin doontaa ogeysiiska sanadlaha ah ee siyaasaddan ardayda, waalidiinta ama dadka ardayda masuulka ka ah, iyo shaqaalaha, siyaasaddani waxay ka muuqan doontaa buug -gacmeedka ardayga.

B. Siyaasaddan ama soo koobitaankeeda waa in si cad loogu dhajiyaa xafiisyada maamulka ee dugsiga degmada iyo xafiiska dugsi kasta.

C. Siyaasaddan waa in la siiyaa shaqaale dugsi kasta iyo qandaraasle madaxbannaan oo si joogto ah ula falgala ardayda

D. Ogeysiiska xuquuqda iyo waajibaadka ardayda iyo waalidiintooda ee ku xusan xeerkan waa in lagu daraa siyaasadda edbinta ardayga (Eeg Xeerka Anshaxa 506) oo loo qaybiyey waalidiinta bilowga sannad dugsiyeed kasta.

E. Siyaasaddan ayaa loo heli doonaa dhammaan waalidiinta iyo xubnaha bulshada kale ee dugsiga qaab elektaroonik ah oo ku qoran luuqadda ka soo baxdo shabakadaha degmada dugsiga.

F. Degmadu waxay siin doontaa koobiga elektaroonigga ah ee siyaasaddiisii ugu dambaysay ee wax laga beddelay Guddoomiyaha Waxbarashada.

IX. DIB U EEGIDDA SIYAASADDA

Ilaa inta la taaban karo, Guddiga Dugsigu waa inuu, ku wareegi doonaa si waafaqsan xeerarka kale ee degmo dugsiyeedka, dib -u -eegis iyo dib -u -eegid ku samayn doono siyaasaddan. Siyaasaddu waa inay ahaataa mid waafaqsan gobolka Minnesota. A 121A.031 iyo sharciga kale ee quseeya. Dib -u -eegista waa in la sameeyaa iyada oo lala tashanayo ardayda, waalidiinta, iyo ururada bulshada ilaa inta suurtoagal ah.

Xigasho: MSBA/MASA Qaabka siyaasadda. 514; Asalka. 2003; Rev. 2014

Tixraacyada Sharciga: Gobolka Minnesota. Ch. 13 (Xeerka Ku Dhaqanka Xogta Dowladda Minnesota)

Gobolka Minnesota. A 120A.05, Subds. 9, 11, 13, iyo 17 (Qeexitaanka Dugsiga Dadweynaha)

Gobolka Minnesota. B 120B.232 (Waxbarashada Kobcinta Astamaha)

Gobolka Minnesota. A 121A.03 (Dhibaataynta Galmada, Diinta iyo Jinsiyada iyo Rabshadaha)

Gobolka Minnesota. A 121A.031 (Siyaasadda Dulmiga Ardayga ee Dugsiga)

Gobolka Minnesota. A 121A.0311 (Ogeysiiska Xuquuqda iyo Masuuliyadaha Ardayda iyo Waalidiinta sida waafaqsan Sharciga Dugsiyada Minnesota ee Badbaada iyo Taageerada)

Gobolka Minnesota. A 121A.40-121A.56 (Xeerka Xil-ka-qaadista Cadaaladda Ardayga)

Gobolka Minnesota. A 121A.69 (Siyaasadda Hazing)

Gobolka Minnesota. § Ch 124E (Dugsiga Charter)

Gobolka Minnesota. Ch. 363A (Xeerka Xuquuqda Aadanaha ee Minnesota)

20 U.S.C. § 1232g et seq. (Xeerka Xuquuqda Waxbarashada Qoyska iyo Xeerka Qarsoodinimada)

34 C.F.R. §§ 99.1 - 99.67 (Xuquuqda Waxbarashada Qoyska iyo Asturnaanta)

Tixraacyada Tixraaca: Siyaasadda Qaabka MSBA/MASA 403 (Anshaxa, Ka Joojinta, iyo Eriga Shaqaalaha Degmada Dugsiga)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 414 (Warbixinta Waajibka ah ee Daryeelka Carruurta ama Xadgudubka Jidhka ama Galmada)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 415 (Warbixinta Waajibka ah ee Xad -gudubka Dadka Waaweyn ee Nugul)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 423 (Xiriirka Shaqaalaha-Ardayga)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 501 (Xeerka Hubka Dugsiga)

Siyaasadda Qaabka MSBA/MASA 506 (Anshaxa Ardayga)

Siyaasadda Qaabka MSBA/MASA 507 (Ciqaabta Jirka)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 515 (Ilaalinta iyo Asturnaanta Diiwaanka Ardayga)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 521 (Takoorida Naafada Ardayga)

Qaabka MSBA/MASA, Siyaasadda 522 (Takoora La'aanta Galmada Ardayga)

Xeerka Habka MSBA/MASA 524 (Isticmaalka Internetka iyo Siyaasadda Nabdoonaanta ee La Aqbali Karo)

MSBA/MASA Policy Model 525 (Kahortagga Rabshadaha)

Siyaasadda Qaabaynta MSBA/MASA 526 (Mamnuucidda Hazing)

Xeerka Habka MSBA/MASA 529 (Ogeysiiska Shaqaalaha ee Habdhaqanka Rabshadaha ee Ardayda)

MSBA/MASA Policy Model 709 (Siyaasadda Badbaadada Gaadiidka Ardayga)

Xeerka Habka MSBA/MASA 711 (Duubista Fiidiyowga ee Basaska Dugsiga)

Siyaasadda Qaabka MSBA/MASA 712 (Ilaalinta Fiidiyowga oo aan ahayn Basaska)

